

**CONCURSULUI NAȚIONAL *LECTURA CA ABILITATE DE VIAȚĂ*
etapa județeană, 11 mai 2013
Nivelul 1 - clasele a V-a și a VI-a**

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, vei numerota fiecare rând pe care îl vei scrie.**
- **Timpul efectiv de lucru este de 3 ore**

Citește cu atenție fiecare text de la cele trei subiecte, apoi cerințele și răspunde cât mai bine posibil.

SUBIECTUL I

30 de puncte

MARY POPPINS

de P.L.Travers

(fragment)

Marțea cea neagră

Nu mult după aceea, într-o dimineață, Michael se sculă stăpânit de un sentiment ciudat. Din clipa în care deschise ochii, își dădu seama că era ceva de-a-ndoaselea, dar nu prea știa ce anume.

— Ce zi e azi, Mary Poppins? întrebă el, dând plapuma la o parte.

— Marți, răspuse Mary Poppins. Du-te și dă drumul la apă în baie. Grăbește-te! zise ea apoi, văzându-l că nu se mișcă.

Michael se întoarse cu fața la perete și își trase pătura peste cap.

Senzația ciudată pe care o simțea Michael deveni și mai puternică.

— Ce ți-am spus eu să faci? zise Mary Poppins cu vocea ei rece, pătrunzătoare, care era întotdeauna o Amenințare.

Acum Michael înțelese ce i se întâmpla. Înțelese că în ziua aceea avea să fie nesuferit.

— Nu vreau, zise el încet, cu glas înăbușit, de sub pătură.

Mary Poppins îi trase pătura din mâna și se uită la el.

— NU VREAU, repetă Michael.

Așteptă să vadă ce zice și se miră văzând-o că se duce la baie și deschide robinetul, fără să mai spună o vorbă. Atunci își luă prosopul și intră încet în baie, pe când ea ieșea. Pentru prima oară în viața lui, Michael făcu baie singur de tot. De aici deduse că e în dizgrație și tocmai de aceea neglija să se spele după urechi.

— Să dau drumul la apă? întrebă el pe un ton obraznic.

Niciun răspuns.

— Atâta pagubă! zise Michael, iar senzația de greutate care-l apăsa crescuse și mai mult. Atâta pagubă, repetă el.

Apoi se îmbracă singur, punându-și cele mai bune haine, despre care știa bine că sunt numai pentru duminică. După aceea coborî scările, izbind cu picioarele în rampă, lucru pe care știa, de asemenea, că nu trebuie să-l facă, pentru că scula din somn toată casa. Pe trepte se întâlni cu Ellen, fata în casă, și când trecu pe lângă ea, îi dădu un ghiont, făcând-o să scape cana cu apă fierbinte.

— Ce neatent ești, zise Ellen, aplecându-se să ștergă apa. I-o duceam tatălui tău să se bărbierească.

— Am făcut-o înapoi, răspuse Michael liniștit.

Ellen, de obicei roșie, se făcu aproape albă de mirare.

— *Înadins?* Vrei să spui că ... ei bine, atunci ești un băiat foarte rău și am să te spun mamei. Da, am să te spun.

— N-ai decât, zise el, coborând mai departe treptele.

Dar acesta fu numai începutul. În tot restul zilei, nu făcu nimic cumsecade. Greutatea care îi apăsa pieptul îl îndemna să săvârșească cele mai groaznice lucruri și, de îndată ce le făcea, se simțea ușurat și fericit, după ce plănuia imediat altele.

Doamna Brill, bucătăreasa, făcea în bucătărie pesmeți pentru ceai.

— Nu, domnișorul, îi spuse ea, *nu poți* linge castronul. Încă nu este gol.

Auzind aceasta, Michael își făcu vânt și o izbi pe doamna Brill cu atâta putere în fluierul piciorului, încât aceasta scăpă din mână făcălețul și începu să se vaiete.

— Ai lovit-o pe doamna Brill? Pe buna doamnă Brill? M-ai făcut de rușine, îi zice maică-sa câteva minute după aceea, când doamna Brill îi povesti toată întâmplarea. Trebuie să-i ceri imediat iertate. Spune-i că-ți pare rău, Michael.

— Dar nu-mi pare rău, îmi pare bine. Are picioare prea groase, zise el și, înainte ca ele să-l poată prinde, ajunsese la treptele care duceau în grădină.

Aici se izbi intenționat de Robertson Ay, care dormea dus pe una din cele mai bune plante agățătoare. Robertson Ay se supără foarte tare.

— Am să te spun tatălui tău, îl amenință el.

— Iar eu am să-i spun că azi nu i-ai făcut ghetele, zise Michael mirându-se și el de ceea ce spusese. Și el, și Jane îl ocroteau pe Robertson Ay, pentru că țineau la el și nu voiau să-l piardă.

Dar nu se miră prea mult, căci imediat începu să se întrebe ce năzbâtie ar mai putea face. Și nu trebui mult până să găsească altceva.

Prin zăbrelele gardului îl zări pe Andrew al domnișoarei Ciocîrlie mirosind delicat pajiștea de alături și alegând cele mai bune fire de iarbă. Îl chemă încetșor și-i dădu un biscuit din buzunar. În timp ce Andrew clefăia, îi legă coada de gard cu o bucată de sfoară, apoi fugi repede, urmărit de glasul domnișoarei Ciocîrlie, care îi răsuna în urechi mânios, jignit. Dar lui Michael aproape i se spărgea pieptul de povara aceluia lucru greu pe care-l purta în sine.

Ușa de la biroul tatălui său era deschisă, pentru că Ellen tocmai ștersese cărțile de praf. Atunci Michael făcu un lucru interzis. Intră, se așeză la birou și începu să mângâiească sugătoarea cu tocul tatălui său.

Deodată, lovind călimara cu cotul, o răsturnă, împrôșcând cu stropi mari de cerneală albastră fotoliul, masa, tocul din pană de gâscă și hainele lui cele mai bune. Era ceva groaznic, și Michael se sperie teribil, gândindu-se la ce avea să urmeze. Dar, cu toate acestea, nici acum nu-i păsa – nu era câtuși de puțin necăjit.

— Copilul ăsta e probabil bolnav, zise doamna Banks, când află de la Ellen ultima pozna – căci aceasta se întorsese pe neașteptate în odaie și dăduse cu ochii de el. Michael, ar trebui să iei un sirop de smochine.

— Nu sunt bolnav. Sunt mai sănătos decât tine, îi zise el obraznic.

— Atunci ești obraznic, zise mama sa. Și ai să fii pedepsit.

Într-adevăr, după cinci minute, Michael, îmbrăcat cu hainele sale pătate, se pomeni stând la colț, cu fața la perete, în odaia copiilor.

Jane încercă să îi vorbească, de câte ori Mary Poppins nu se uita la ei, dar el nu îi răspundea, ci îi scotea limba. Când John și Barbara, târându-se de-a bușilea pe jos, îl apucară fiecare de câte o gheată, gângurind, el îi împinse cu asprime cât colo. Și tot timpul se bucura de toate răutățile pe care le făcea, ca și cum le-ar fi făcut altul, nu el, și nepăsându-i deloc.

— Mi-e *silă* să fiu cuminte, își zicea el cu glas tare, mergând pe urma lui Mary Poppins, a lui Jane și a căruciorului, în timpul plimbării de după-amiază prin parc.

— Hai mai repede, îi zice Mary Poppins, întorcând capul spre el.

Dar Michael continuă să rămână în urmă, târându-și picioarele pe trotuar, anume ca să-și zgârie ghetele.

Deodată Mary Poppins se întoarse spre el, ținând o mână pe mânerul căruciorului.

— Azi, începu ea, te-ai dat jos din pat pe partea stângă.
— Ba nu, zise Michael, patul meu nici nu are o parte stângă.
— Orice pat are o parte stângă și o parte dreaptă, zise Mary Poppins.
— Ba al meu nu, că e lipit de perete.
— Nu contează. Tot are o parte, îl luă în râs Mary Poppins.
— Bine, dar de ce e rău să te dai jos prin stânga? Și-n afară de asta, eu m-am dat jos prin dreapta.
— Azi-dimineată a fost totuna, fie prin dreapta, fie prin stânga, Domnule Deștept!
— Dar patul meu are o singură parte, și dacă m-am dat jos pe acolo... a mai argumentat el.
— Dacă mai spui o singură vorbă..., începu Mary Poppins pe un ton atât de amenințător, încât până și Michael se neliniști. Dacă mai spui o singură vorbă, am să te...
Nu spuse ce avea să-i facă, dar el grăbi numaidecât pasul.
— Potolește-te, Michael, îi șopti Jane.
— Ține-ți gura, zise el, dar așa de încet, încât Mary Poppins nu-l putu auzi.
— Ei, zise Mary Poppins, te poftesc să mergi înaintea mea. N-am să te las să tândălești în urmă. Ți-aș rămâne foarte îndatorată dac-ai merge înainte.
Și îl împinse în fața ei.
— la vezi, continuă ea, uite ceva care strălucește acolo pe cărare. Fii drăguț și ridică obiectul și adu-mi-l înapoi. Poate și-a pierdut cineva o agrafă.
Împotriva voinței sale, dar totuși neîndrăznind să n-o asculte, Michael se uită în direcția în care-i arăta ea. Da – era ceva care strălucea. De la depărtare, părea foarte interesant, iar sclipirile parcă îl ademeneau. Se îndreptă într-acolo, cam codindu-se, cam șovăind, dar nici să nu asculte nu îndrăznea. Se prefăcea însă că în realitate nu era curios să știe ce este.

A. (6 puncte: 1,5 puncte pentru fiecare răspuns corect)
Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Care este primul semn că ziua respectivă nu va fi la fel ca toate celelalte?

- a. Michael nu vrea să se dea jos din pat;
- b. Michael se scoală stăpânit de un sentiment ciudat;
- c. Mary Poppins are o voce amenințătoare;
- d. Mary Poppins trage pătura de pe Michael.

2. Care dintre secvențele de mai jos exprimă dorința de răzbunare a copilului?

- a. „se întoarce cu fața la perete și își trase pătura peste cap”;
- b. „își luă prosopul și intră încet în baie”;
- c. „neglijă să se spele după urechi”;
- d. „făcu baie singur”.

3. Din ce cauză se izbește Michael de Robertson Ay?

- a. fără niciun motiv;
- b. fiindcă bătrânul nu curățase ghetetele tatălui său;
- c. fiindcă doarme pe una din cele mai bune plante agățătoare;
- d. fiindcă își dorește să facă răutăți.

4. Ce sunt John și Barbara?

- a. căței;
- b. copiii;
- c. hamsteri;
- d. pisoi.

B. (4 puncte: 0,5 p. pentru fiecare idee plasată corect)

Stabilește ordinea logică și temporală a următoarelor idei principale ale textului, apoi notează pe foaia de concurs doar cifrele corespunzătoare acestora, într-o casetă similară celei de mai jos:

--	--	--	--	--	--	--	--

1. Mary Poppins pregătește baia pentru Michael.
2. Michael se îndreaptă spre locul din care se zărește ceva sclipind.
3. Robertson Ay se supără pe Michael.
4. Domnișoara Ciocârlie îl ceartă pe Michael.
5. Michael se pătează cu cerneală.
6. Michael vrea să ia castronul care conține aluatul pentru pesmeți..
7. Michael îi cere surorii sale să tacă.
8. Michael o lovește pe Ellen.

C. (12 puncte: 3 puncte pentru răspunsul corect la fiecare din cerințe)

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare din următoarele cerințe:

1. Transcrie, din text, trei secvențe care oferă informații despre faptul că lui Michael nu-i pare rău pentru ceea ce face.
2. Precizează două lucruri pe care Michael le face după ce iese din baie, despre care știe că nu sunt admise.
3. Explică ce vrea să spună Mary Poppins când afirmă: „Azi te-ai dat jos din pat pe partea stângă”.
4. Explică de ce Michael încearcă să nu trădeze faptul că e curios să afle ce sclipește pe cărare.

D. (8 puncte)

Explică, într-un text de 15-20 de rânduri, pe baza fragmentului citat, de ce crezi sau nu crezi că ar putea fi considerat Michael un copil rău.

**Concursul de creație *Locuiește în poveste!* – ediția a II-a
Cel mai mare concurs pentru copii:**

- 1. Scriere creativă**
- 2. Ilustrație**

Cel mai mare premiu: 25 de copii vor fi publicați la Editura ARTHUR!

Ți-a plăcut volumul *Care-i faza cu cititul?* Atunci poți participa la concurs pentru a fi chiar tu unul dintre tinerii autori sau ilustratori care vor fi publicați în antologia *Care-i faza cu cititul? Juniorii* (apariție: toamna 2013).

Ce trebuie să faci pentru a participa?

Nu e deloc complicat! Cumpără orice volum apărut în colecția „Cărțile mele” (*Care-i faza cu cititul?*, *Ce poți face cu două cuvinte* sau *Ce poți face cu două cuvinte. Juniorii*), scanează bonul și trimite-ni-l pe adresa concurs@editura-art.ro sau la C.P. 22, O.P. 84, sector 6, București, în perioada 1 aprilie – 6 mai și ești automat înscris în concurs.

Te poți înscrie fie la secțiunea de scriere creativă, fie la cea de ilustrație, fie la ambele secțiuni.

Condiții de participare: pentru a participa la concurs trebuie să ai între 9 și 16 ani.

Regulament concurs. Etape

1. Înscrierea: 1 aprilie – 6 mai 2013

Trimite-ne pe mail, la adresa concurs@editura-art.ro, sau prin poștă, la adresa C.P. 22, O.P. 84, sector 6, București, bonul scanat care să dovedească că ai achiziționat un volum apărut în colecția „Cărțile mele” și vei fi automat înscris în concurs.

2. Concurs: data limită pentru trimiterea textelor și a ilustrațiilor – 6 mai 2013

Secțiunea de scriere creativă:

Scrie, după modelul textelor din volumul *Care-i faza cu cititul?*, un text de maximum cinci pagini despre prima carte citită/imaginată/primită/etc. Textele trebuie să fie creații originale! Trimite textul tău pe mail, la adresa concurs@editura-art.ro, pentru a participa la concurs. Juriul va alege, dintre lucrările primite, cele mai interesante și autentice 20 de texte.

Secțiunea de ilustrație:

Fă o ilustrație pornind de la o poveste dintr-una din cărțile tale preferate, scanează-o și trimite-o pe mail, la adresa concurs@editura-art.ro, pentru a putea participa la secțiunea de ilustrație. Poți trimite maximum 4 ilustrații. Juriul va alege, din lucrările primite, cele mai interesante și autentice 5 ilustrații.

3. Anunțarea câștigătorilor: 1 iunie 2012

Juriul va anunța, pe 1 iunie, care sunt cei 20 de câștigători ai secțiunii de *scriere creativă* și cei 5 câștigători ai secțiunii de *ilustrație*.

4. Marea finală: tabără de creație, iunie 2013

(anunț preluat de pe site-ul Editurii Arthur, <http://www.editura-arthur.ro>)

A. (10 puncte: 2 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Formulează, sub formă de enunțuri, răspunsuri la fiecare din următoarele cerințe:

- Care sunt secțiunile celei de a doua ediții a concursului *Locuiește în poveste!*?
- Ce ar mai fi trebuit să facă un copil de 12 ani care a cumpărat cartea *Care-i faza cu cititul?* și ar fi vrut să se înscrie la concurs?
- De ce nu ar fi fost bine să trimiți 5 ilustrații la acest concurs?
- Precizează de ce astăzi nu te mai poți înscrie la concurs.
- Menționează două lucruri pe care le-ai aflat despre textul cu care ai fi putut participa la concurs.

B. (10 puncte)

Gândește-te dacă ți-ar fi plăcut să te înscrii la concursul *Locuiește în poveste!*

Explică, într-un text de 4-6 rânduri, de ce ți-ar fi plăcut sau nu să faci acest lucru, folosindu-te de ceea ce ai citit în anunțul citat.

Privește afișul de mai jos, folosit într-o campanie inițiată de Școala Națională de Științe Politice și Administrative (SNSPA).

*Campanie de Crăciun
cu luminițe și sclipici*

Vino cu ornamente de brad, beteală și luminițe pe 18 și 19 decembrie între orele 16-20 la sediul SNSPA str. Povernei nr. 6-8, sect. 1, București, între Pta. Română și Pta. Victoriei - Stația Orlando 382.300.

Brazii împodobiți vor ajunge la centre de copii din București

TE AȘTEPTĂM

o campanie AdMasters.ro susținută de SNSPA

Formulează, sub formă de enunțuri, răspunsuri la fiecare din următoarele cerințe, raportându-te la afiș:

1. Ce scop are campania inițiată de SNSPA?
2. Precizează două greșeli de punctuație existente în textul afișului.
3. Explică, într-un text de 10-15 rânduri, semnificația următorului fragment din afiș:

